

LPKS "Daiva" graudu pirmapstrādes komplekss paredzēts aptuveni 18 000 tonnu graudu glabāšanai. Otrajā attēlā redzama graudu pārvietošana 2022. gadā, kad labās ražas dēļ graudus bēra betona laukumā.

LPKS valdes priekšsēdētājs Arnis Ķibers: "Mēs apzināmies, ka īpaši esam vajadzīgi tām graudu audzētāju saimniecībām, kas apsaimnieko 100 – 200 hektārus zemes. Šie saimnieki nevar atļauties būvēt graudu pirmapstrādes iekārtas. Viņi mūs novērtē, kooperatīvā ik gadu iestājas jauni biedri."

uzņēmums un var ātri pieņemt graudus no tuvās apkārtnes saimniecībām. Ne tikai pieņemt, bet arī pārtīrīt, izžāvēt un tos tālāk piegādāt pircējam. Tas ir izdevīgs darbības modelis mazajiem zemniekiem, kuru saimniecības jaudas ir nepietiekamas graudu vešanai lielā attālumā. Mazajās saimniecībās parasti nav arī tik daudz darbinieku, lai viens varētu kult un otrs vest graudus. Tas ir kooperācijas jautājums, tāpēc mazajiem kooperatīviem tautsaimniecībā noteikti ir sava vieta. Šo kooperatīvu izdzīvošana ir ļoti bēdīga tāpēc, ka tiem ir ļoti vāja ekonomiskā vilkme. Šāda veida saimnieku sadarbība vairāk ir labās gribas un sociālās kustības virziens. Mazie kooperatīvi vairāk ir sociālās vērtības, mazāk – ekonomiskās vērtības kooperatīvi. Tie ar savu darbību sakopj vietu, kur strādā, nodrošina darba vietas. Ja vērtējam iespēju pārdot ražu pasaules tirgos, tad ir vajadzīgi lieli spēlētāji – tādi kā "VAKS" un "LATRAPs". Sadarbība starp mazajiem un lielajiem kooperatīviem ir izšķirīgi svarīga. Servissam ir jābūt iespējami tuvāk zemnieka dzīvesvietai un sapratnei. Mazo kooperatīvu dzīvotspēja ļoti lielā mērā ir atkarīga no graudu uzpircējiem, kā tas ir LPKS "Akots" gadījumā. Arī no cilvēku pašpalīdzības, spēka un citiem nosacījumiem.

Konsultāciju centram bija interesants sadarbības projekts ar Francijas un Spānijas kolēģiem, kur rēķinājām kooperatīvu sociālo vērtību. Tātad šo kooperatīvu devumu videi, kur tie darbojas, nevis ekonomisko ieguvumu. Šā projekta dalībnieku secinājums bija, ka ļoti svarīgi ir nodarbinātības, komunikācijas un informācijas savstarpējās apmaiņas jautājumi. Patlaban Latvijā mazajiem kooperatīviem, ja tie nesadarbojas ar lielajiem spēlētājiem, ir ļoti grūti laiki. Ja būs šī sadarbība, tad var būt arī viss pārējais."

"DAIVA" – SPĒCĪGS REĢIONĀLAIS KOOPERATĪVS

"Graudu pirmapstrāde, malšana, placināšana, pārdošana, sēklas gatavošana un pārdošana," LPKS "Daiva" valdes priekšsēdētājs Arnis Ķibers uzskaita kooperatīva piedāvātos pakalpojumus. Un Jeru pagastā pirms vairāk nekā 30 gadiem izveidotajam kooperatīvam ir arī laba līmeņa infrastruktūra nosaukto pakalpojumu sniegšanai. LPKS "Daiva" glabāšanas jaudas ir aptuveni 20 000 tonnu – aptuveni 20 reizu lielākas nekā LPKS "Akots" Brunavā. Glabāšanas un pirmapstrādes jaudu kooperatīvam pietiekot. Atšķirībā no LPKS "Akots" Jeru pagastā graudus arī žāvē un graudu, griķu un rapšu kvalitātes rādītājus nosaka

savā laboratorijā ar "FOSS Infratec" un "Perten" iekārtām. Turklāt graudu analizators "Infratec Nova" atzīts par Latvijas Graudu tīkla dalībnieku. Kaltes apkurei izmanto biomasu (graudu pelavas), kas būtiski samazina kaltēšanas pašizmaksu. Par vislabāko kurināmo uzskata griķu pelavas.

LPKS "Daiva" biedru saimniecību vidējā apsaimniekotās zemes platība ir 100–200 ha. Kooperatīvā ik gadu iestājas arī jauni biedri. Patlaban to ir vairāk nekā 90, gadu agrāk – 85. Vislielākā esot viena biedra aptuveni 700 ha lielā saimniecība.

A. Ķibers teic, ka pērn kopējā uz Jeru pagastā izveidoto graudu pirmapstrādes kompleksu atvestā biedru raža esot bijusi aptuveni 18 000–20 000 tonnu. "Tāda pusraža. Gadu agrāk saimnieki mums uzticēja 30 000 tonnu lielu ražu," tā A. Ķibers. Viņš uzsver – ik gadu vissvarīgāk ir apmierināt kooperatīva biedru vajadzības, tostarp pārdot kooperatīvam uzticētos graudus par vislabāko pārdošanas cenu. Un šis darbs tiek veikts godprātīgi. Griķus kooperatīvs pārdod arī citās valstīs.

A. Ķibers teic, ka, ik gadu ieguldot naudu izaugsmē, patlaban sasniegts reģionālam kooperatīvam labs līmenis. "Mums šobrīd visa pietiek, lai varētu apmierināt savu biedru vajadzības," saka LPKS "Daiva" valdes priekšsēdētājs. ▲